

Nazwa kierunku studiów:

Psychologia

Nazwa przedmiotu: Kierunki psychologii klinicznej

Poziom studiów: Jednolite magisterskie

Forma studiów: Niestacjonarne

Profil studiów: ogólnoakademicki

Nazwa przedmiotu: Kierunki psychologii klinicznej

Forma zajęć i punkty ECTS

	Liczba godzin	Punkty ECTS	Sposób zaliczenia
wykłady	16		egzamin
Razem	16	2	

Cele kształcenia

Podstawowym celem przedmiotu w zakresie wiedzy jest zapoznanie studentów z głównymi kierunkami i nurtami psychologii klinicznej, zarówno w aspekcie historii jej rozwoju, jak również obecnych dynamicznych przeobrażeń. Istotne jest uświadomienie studentom rozległości omawianej tematyki, jej złożoności w zakresie głównych nurtów oraz teorii, podejść, terminologii i związków z praktyką. Kształtowanie krytycznego stosunku do zaprezentowanych treści.

Efekty uczenia się

Kategoria: WIEDZA		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_W1	1. Definiuje i opisuje kierunki i koncepcje psychologii klinicznej.	Ps_WG01_Mgr Ps_WG11_Mgr
P_W2	2. Wyjaśnia i opisuje znaczenie poszczególnych nurtów dla rozwoju psychologii klinicznej.	Ps_WG03_Mgr Ps_WG12_Mgr
Kategoria: UMIEJĘTNOŚCI		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_U1	Porównuje i analizuje poszczególne kierunki psychologii klinicznej, poddaje krytyce i ocenia ich znaczenie dla rozwoju psychologii klinicznej.	Ps_UW01_Mgr Ps_UW06_Mgr
P_U2	2. Wyprowadza wnioski na podstawie twierdzeń poszczególnych kierunków i nurtów oraz weryfikuje ich znaczenie dla współczesnej psychologii klinicznej.	Ps_UW02_Mgr Ps_UW03_Mgr
Kategoria: KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_K1	Zachowuje ostrożność i krytycyzm w wyrażaniu opinii dotyczących odbieranych treści oraz wiarygodności źródeł.	Ps_KK01_Mgr
P_K2	2. Dąży do poszerzenia zdobywanej wiedzy o powstawaniu, obecnym kształcie i perspektywie rozwoju psychologii klinicznej	Ps_KK03_Mgr
P_K3	Dyskutuje i zachowuje otwartość na nową problematykę dotyczącą kierunków rozwoju psychologii klinicznej.	Ps_KK02_Mgr Ps_KR03_Mgr

Treści programowe przedmiotu

NUMER	OPIS ZAGADNIENIA	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
-------	------------------	----------------	------------------

NUMER	OPIS ZAGADNIENIA	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
1	Temat 1 (2godz.) Źródła i drogi rozwoju psychologii klinicznej. Początki psychologii klinicznej, utworzenie pierwszej kliniki psychologicznej przez Witmera. Inne zasługi Witmera, podejście kliniczne. Rola praktyki psychologicznej Zygmunta Freuda. Rola nurtu badań empirycznych. Początki stosowania metod eksperymentalnych w diagnozie zaburzeń psychicznych - Emil Kraepelin. Psychologia kliniczna w Polsce. Przedmiot i zadania psychologii klinicznej. Psychologia kliniczna wśród innych dziedzin. Kluczowe pojęcia: teorie adaptacji, miniaturowe teorie zaburzeń, kierunki psychodynamiczne, behawioralno- poznawcze, fenomenologiczno-egzystencjalne, interakcyjno-systemowe, podejście socjobiologiczne, Ważne nazwiska: L. Witmer, Z. Freud, E. Kraepelin, W. Wundt, B.W. Zeigarnik, Temat 2 (2 godz.) Rola koncepcji teoretycznych w psychologii klinicznej. Znaczenie ogólnie teoretycznych i metodologicznych ram w psychologii klinicznej. Modele opisowe, nominalne i realne. Status heurystyczny, teoretyczny i eksperymentalny modeli. Rozwojowe aspekty zdrowia i zaburzeń - perspektywa genetyczna. Ogólna charakterystyka koncepcji teoretycznych wykorzystywanych w psychologii klinicznej. Kluczowe pojęcia: modele opisowe i wyjaśniające, modele nominalne i realne, model salutogenetyczny Antonovskiego, trans teoretyczny model terapii, model fazowy zmian zachowań zdrowotnych, modele diagnozy, modele: pracy, opiekuńczej, środowiskowej, studium przypadku, dialog hermeneutyczny, psychologia narracyjna. Ważne nazwiska: A. Antonovsky. Temat 3 (2 godz.) Znaczenie teorii psychodynamicznych dla psychologii klinicznej. Rola koncepcji teoretycznych w psychologii klinicznej. Klasyczna psychoanaliza Zygmunta Freuda. Społeczny aspekt zaburzeń psychicznych w ujęciu Freuda. Model zdrowej i zaburzonej osobowości w psychoanalizie kulturowej: neurotyczna osobowość w ujęciu Karen Horney, interpersonalna teoria zaburzeń H.S. Sullivana, indywidualny, twórczy rozwój i socjalizacja w modelu zdrowej i zaburzonej osobowości w teorii Ericha Fromma. Psychologia ego Erica Eriksona. Kluczowe pojęcia: teoria Freuda: psychoanaliza, analiza marzeń sennych, symbolika snów, świadomość-podświadomość, hipnoza, histeria, id-ego-superego, libido, metoda wolnych skojarzeń, kompleks Edypa, kompleks Elektry, sublimacja, stłumione popędy, zdrowie psychiczne, nerwice, psychonerwice, nerwice narcystyczne, depresja, histeria, psychoza, lęk, mechanizmy obronne, koncepcja rozwoju psychoseksualnego, koncepcja neurotycznej osobowości K. Horney, interpersonalna teoria zaburzeń H. Sullivana, model zdrowej i zaburzonej osobowości E. Fromma, koncepcja rozwoju psychospołecznego E. Eriksona. Ważne nazwiska: Z. Freud, K. Horney, H. Sullivan, E. Fromm, E. Erikson Temat 4 (2 godz.) Teoria relacji z obiektem oraz psychologia self Współczesna psychoanaliza i jej znaczenie dla psychologii klinicznej: model dynamiczny i rozwojowy, model topograficzny i strukturalny osobowości, koncepcja nerwicy i perwersji seksualnych. Koncepcja zaburzeń psychicznych okresu przeddypalnego w ujęciu teorii relacji z obiektem. Psychologia self jako koncepcja zaburzeń narcystycznych: model rozwoju struktury self patologia struktury self. Kluczowe pojęcia: zasada psychicznego determinizmu, szkoła brytyjska, amerykańska i francuska, pojęcie obiektu, obiekt wewnętrzny, obiekt zewnętrzny, self-obiekt, internalizacja, introjekcja, identyfikacja, psychologia self, człowiek winny, człowiek tragiczny. Ważne nazwiska: M. Klein, W.D.R. Fairbairn, O. Kernberg, J. Lacan, M. Mahler, D. Winnicott, H. Kohut, Temat 5 (2 godz.) Kierunki behawioralne oraz podejście poznawcze w psychologii klinicznej. Podstawowe założenia podejścia behawioralnego i podejścia poznawczego. Znaczenie kierunków behawioralnych dla psychologii klinicznej. Klasyczny behawioryzm w psychologii klinicznej. Warunkowanie klasyczne i instrumentalne, uogólnianie i różnicowanie, uczenie się przez obserwację. Neobehawioralne koncepcje modelowania i społecznego uczenia się oraz ich znaczenie dla psychologii klinicznej. Podstawowe założenia poznawczego podejścia w psychologii klinicznej. Przekonania o kontroli, sprawstwie i własnej skuteczności a zdrowie i zaburzenia. Koncepcja lokalizacji kontroli wzmocnień i wyuczonej bezradności. Całościowe poznawcze koncepcje zaburzeń, poznawcze koncepcje Ja. .Kluczowe pojęcia: uczenie się, nawyki, analiza behawioralna, warunkowanie klasyczne, warunkowanie instrumentalne, modelowanie społeczne, efekt zahamowania, efekt, rozhamowania, efekt facylitacji, umiejscowienie kontroli wzmocnień, przekonanie o własnej skuteczności, zespół wyuczonej bezradności, poczucie własnej tożsamości i autonomii, hiperaktywne struktury poznawcze, konstrukty osobiste, analityczny i doświadczeniowy wizerunek osoby. Ważne nazwiska: I.P. Pawłow, J. Wolpe, B. Skinner, R.L. Thorndike, A. Bandura, . Bandura, J. Rotter, M.E.P. Seligman, A. Ellis, A. Beck, G. Kelly. Temat 6 (2 godz.) Kierunki egzystencjalno-humanistyczne w psychologii klinicznej. Główne założenia orientacji fenomenologicznej i egzystencjalno-humanistycznej. Psychologia egzystencjalna, logoteoria i logoterapia V.E. Frankla. Sens i potrzeba sensu życia. Analiza egzystencjalna. Technika paradoksalnej intencji. Technika de refleksji. Kluczowe pojęcia: fenomenologia, egzystencjalizm, personalizm, poznanie egzystencjalne, logoteoria, logoterapia, sens, potrzeba sensu. Ważne nazwiska: V.E. Frankl. Temat 7 (2 godz.) Psychologia humanistyczna Abrahama H. Masłowa, terapia Carla Rogersa, terapia Frederica i Laury Perls, terapia Gestalt. Psychologia humanistyczna zdrowia i samorealizacji Abrahama H. Masłowa, koncepcja zdrowia i zaburzeń oraz terapia skoncentrowana na kliencie Carla Rogersa, terapia Frederica i Laury Perls, terapia Gestalt. Pole wzajemnych oddziaływań i proces świadomego doznawania. Kluczowe pojęcia: samorealizacja, samoaktualizacja, terapia skoncentrowana na kliencie, pole fenomenologiczne, wartościowanie organizmiczne, spójność Ja, warunkowa akceptacja, zdolność do empatii, bezwarunkowe, pozytywne odniesienie, retro fleksja, dialog. Ważne nazwiska: A.H. Maslow, C. Rogers, F. i L. Perls, D. Laing. Temat 8 (2 godz.) Znaczenie koncepcji interakcyjnych i systemowych dla psychologii klinicznej. Funkcjonalne i systemowe ujęcie rodziny. Pojęcie i klasyfikacje terapii rodzin i małżeństw. Rodzina jako struktura interakcyjno-komunikacyjna. Rodzina wielopokoleniowa a zdrowie i choroba. Terapia kontekstualna i terapia rodzinnych systemów transgresyjnych. Klasyczna, systemowa terapia rodzin i współczesna terapia narracyjna. Wkład teorii i terapii rodzin do psychologii klinicznej. Kluczowe pojęcia: minione i aktualne doświadczenia, systemowa teoria terapii rodzin, model cyrkularny, koncepcja systemów cybernetycznych, epistemologia konstruktywistyczna, proces różnicowania lingwistycznego, zasada ekwipotencjalności, pragmatyczna koncepcja komunikacji, strategiczna terapia rodzin, międzypokoleniowe gry rodzinne Ważne nazwiska: L. von Bertalanffy, G. Bateson, N. Ackerman, . I Boszormenyi-Nagy i D. Ulrich, M. Bowena, H. Stierlina.	wykłady	16 / 16

Warunki zaliczenia

WYKŁADY

FORMA ZALICZENIA

WAGA FORMY ZALICZENIA

Brak ustalonych wag.

Metody kształcenia

Literatura przedmiotu (obowiązkowa)

- Seligmann M.E.P., Walker M.F., Rosenhan D.L. . Psychopatologia. Wydanie V, rozdział 3. 2003
- Luck H.E. . Historia psychologii. Orientacje, szkoły, kierunki rozwoju. 2008
- Sęk H. (red.) . Wprowadzenie do psychologii klinicznej. Wydanie II 2003

Literatura przedmiotu (uzupełniająca)

- Brak literatury

Odniesienie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych, treści kształcenia, metod weryfikacji

SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
WIEDZA			
P_W1	Ps_WG01_Mgr Ps_WG11_Mgr	1	
P_W2	Ps_WG03_Mgr Ps_WG12_Mgr		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
UMIEJĘTNOŚCI			
P_U1	Ps_UW01_Mgr Ps_UW06_Mgr	1	
P_U2	Ps_UW02_Mgr Ps_UW03_Mgr		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
P_K1	Ps_KK01_Mgr	1	
P_K2	Ps_KK03_Mgr		
P_K3	Ps_KK02_Mgr Ps_KR03_Mgr		